

OPINIEONDERZOEK OORLOG IN HET MIDDEN-OOSTEN

Rapport Ipsos I&O, peiling 10-13 april

17 april 2026

Samenvatting (1/2): Groeiende kritiek op aanvallen op Iran

Op 28 februari hebben de Verenigde Staten en Israël Iran aangevallen. Iran reageert met raketaanvallen op doelen in de hele regio. Sinds 8 april geldt een wankel staakt-het-vuren. In het weekend van 10 tot 13 april onderzocht Ipsos I&O op eigen initiatief hoe Nederlanders kijken naar deze ontwikkelingen.

Groeiende wens voor kritischer opstelling Nederlandse regering

Vergeleken met begin maart is het aandeel kiezers dat een kritischer houding van de Nederlandse regering ten opzichte van de VS en Israël wil, gegroeid. In maart wilde 37 procent dat de regering zich kritischer opstelde, nu is dat 47 procent. Tien procent wil juist meer steun geven aan de VS en Israël, 20 procent vindt de reactie van Nederland goed (de rest heeft er geen mening over).

Deze wens tot meer kritiek wordt vooral gedeeld door kiezers van links-progressieve partijen (GL-PvdA/PRO, PvdD, SP), maar ook de helft van de kiezers van coalitiepartijen CDA en D66 is deze mening toegedaan.

Meer steun voor veroordeling en stopzetten aanvallen dan in maart

Ruim zes op de tien Nederlanders (61%) vinden dat de VS en Israël hun aanvallen op Iran moeten stopzetten; duidelijk meer dan in maart (42%). Ook wanneer expliciet wordt gemaakt dat het Iraanse regime waarschijnlijk aan de macht blijft als de aanvallen stoppen, is nog steeds de helft (49%) voor een stopzetting; in maart was dit 28 procent. De steun neemt dus wel af als de consequentie wordt benoemd, maar blijft nu hoger dan een maand eerder.

De roep om een diplomatiek en kritischere lijn van Nederland zelf is eveneens

gegroeid. In april vindt 39 procent dat Nederland de Amerikaanse en Israëliëse acties in Iran moet veroordelen (maart: 27%). Wanneer daaraan wordt toegevoegd dat dit slecht kan zijn voor de relatie binnen de NAVO, blijft de steun vrijwel gelijk (40%). Daartegenover staat een kleine minderheid (13%) die vindt dat Nederland steun moet uitspreken voor de Amerikaanse en Israëliëse acties in Iran (maart: 21%).

Beperkte steun voor actieve militaire betrokkenheid Nederland

Ruim een derde van de Nederlanders steunt deelname aan een internationale, door Europa geleide coalitie die de veilige heropening van de Straat van Hormuz moet bewaken (37%). Een kwart steunt dit niet (24%), de rest staat er neutraal tegenover (23%) of weet het niet (16%). De steun hiervoor ligt het hoogst onder kiezers van JA21 (60%) en VVD (53%).

Voor directe militaire steun aan de VS en Israël in hun oorlog tegen Iran is de steun minimaal. Slechts 9 procent vindt dat Nederland de VS en Israël actief moet helpen bij deze oorlog.

Pessimisme over gevolgen oorlog en staakt-het-vuren

Nederlanders zijn overwegend somber over de uitkomsten van de oorlog. Zes op de tien vinden dat de oorlog van de VS en Israël tegen Iran "niets positiefs heeft opgeleverd" (62%). Een vergelijkbaar aandeel zegt dat het voor hen onduidelijk is wat het doel van president Trump is met deze oorlog (60%).

Samenvatting (2/2): Groeiende kritiek op aanvallen op Iran

Slechts een op de vijf (21%) denkt dat de kans dat Iran kernwapens gaat ontwikkelen door de oorlog is verkleind. Het vertrouwen dat de VS en Israël het Iraanse regime daadwerkelijk kunnen omverwerpen is eveneens laag (12%).

Het pessimisme ook zichtbaar in de verwachtingen rond het huidige staakt-het-vuren. Slechts 4 procent gelooft dat dit bestand zal leiden tot vrede in Iran en de directe regio; de meesten denken van niet (54%) of hebben er geen uitgesproken mening over.

Zorgen over economische en veiligheidsgevolgen

De zorgen over de bredere impact van de oorlog in het Midden-Oosten zijn groot. Bijna driekwart (73%) is bang dat de oorlog escaleert tot een economische crisis. Drie op de tien (36%) vrezen dat de oorlog escalatie tot een wereldoorlog en/of betrokkenheid van Nederland bij de oorlog (38%).

“Oorlog kent alleen maar verliezers”

De helft van de Nederlanders (50%) vindt dat geen van de betrokken landen (VS, Israël, Iran) tot nu toe sterker uit de oorlog is gekomen. Een kleiner deel noemt Iran (18%), gevolgd door Israël (12%) en de VS (9%).

Bij kiezers van alle politieke partijen overheerst het gevoel dat “geen van allen” profiteert. Wel zien rechts-conservatieve kiezers (PVV, JA21, FvD) de VS wat vaker als (voorlopige) winnaars; links-progressieve kiezers noemen juist wat vaker Iran of Israël.

NAVO en bondgenoten: beperkt vertrouwen in VS als partner

De VS worden door circa een kwart van de Nederlanders als bondgenoot gezien; dit aandeel is sinds voorjaar 2025 stabiel gebleven. Daarmee staat de VS lager dan de Europese partners (Duitsland: 80%, Frankrijk: 76%), maar nog altijd duidelijk boven niet-westerse landen.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek vond plaats van vrijdag 10 april t/m maandag 13 april 2026 (tot 9:00 uur). Er was geen opdrachtgever, Ipsos I&O voerde dit onderzoek op eigen initiatief uit.

In totaal werkten 2.064 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. Een deel (n = 199) deed mee via PanelClix. Dit zijn voornamelijk jongeren, lager opgeleiden en respondenten met een niet-westerse achtergrond.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

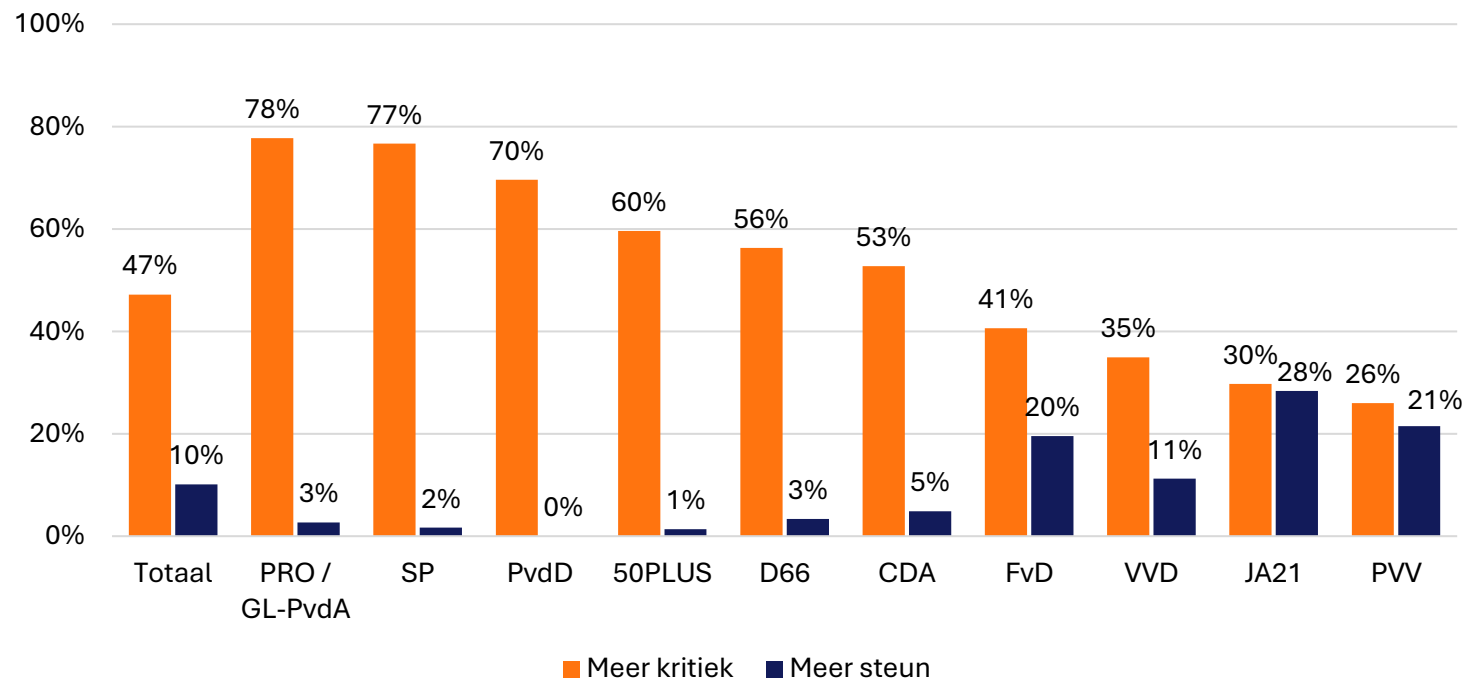
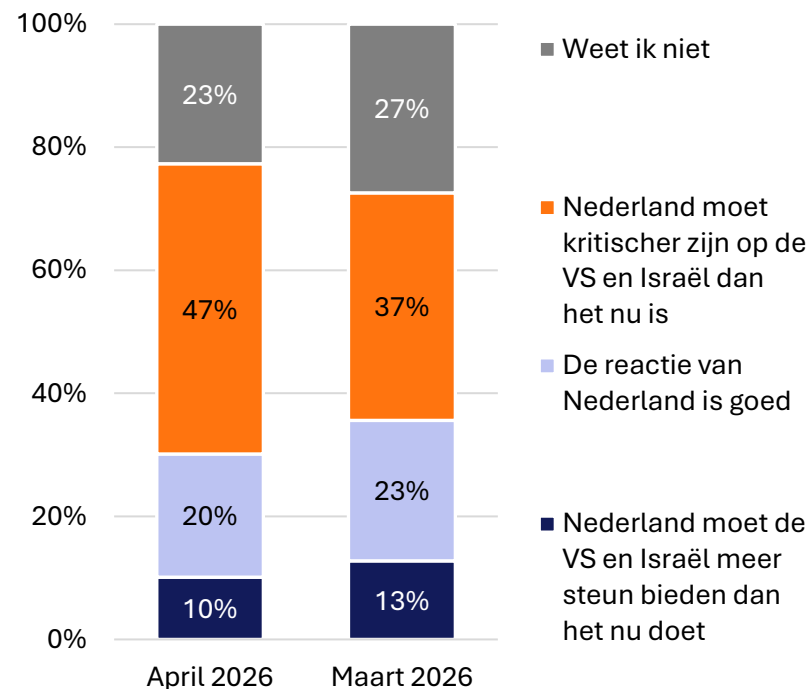
OORLOG IN HET MIDDEN- OOSTEN

1

Groeiende groep wil kritischer houding jegens VS en Israël – vooral kiezers van links-progressieve partijen, maar ook bij D66 & CDA

Figuur 1: En als u denkt aan de reactie van de Nederlandse regering naar aanleiding van de Amerikaanse en Israëlische aanvallen in Iran, vindt u deze reactie dan goed, vindt u dat Nederland meer steun moet bieden aan de VS en Israël of moet Nederland juist kritischer moet zijn?

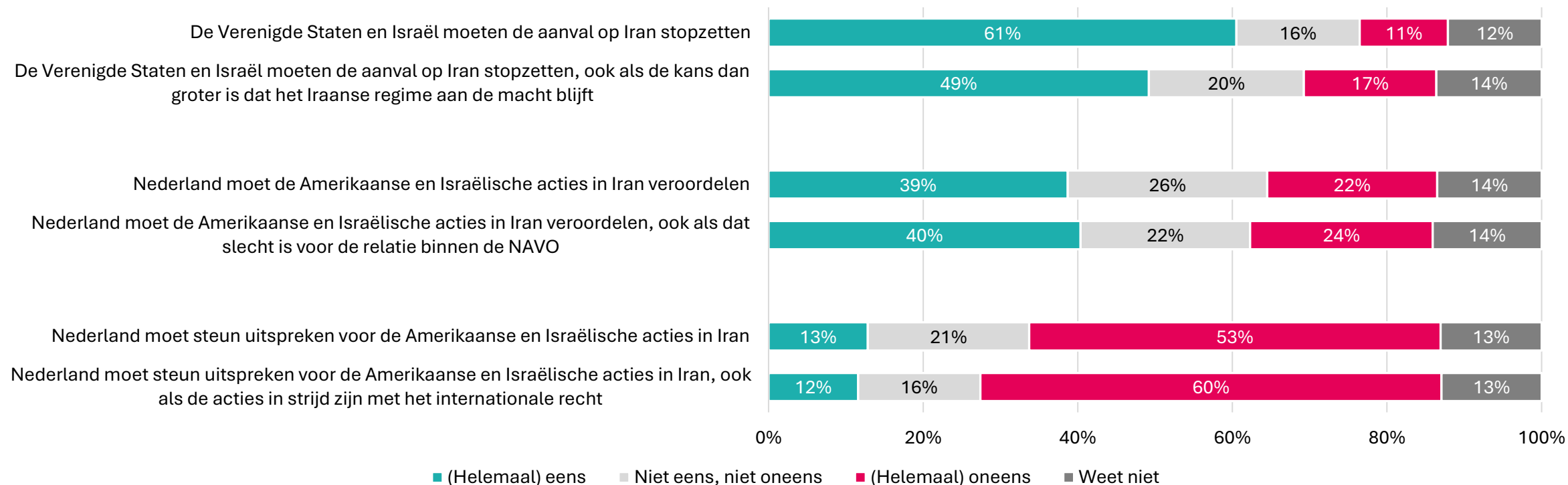
Basis: allen (n = 2.064). Figuur rechts: naar huidige politieke voorkeur (niet getoond: reactie is goed, weet niet).

Circa de helft van de Nederlanders wil dat aanvallen op Iran stoppen; ook als het Iraanse regime dan mogelijk aan de macht blijft

Figuur 2: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran

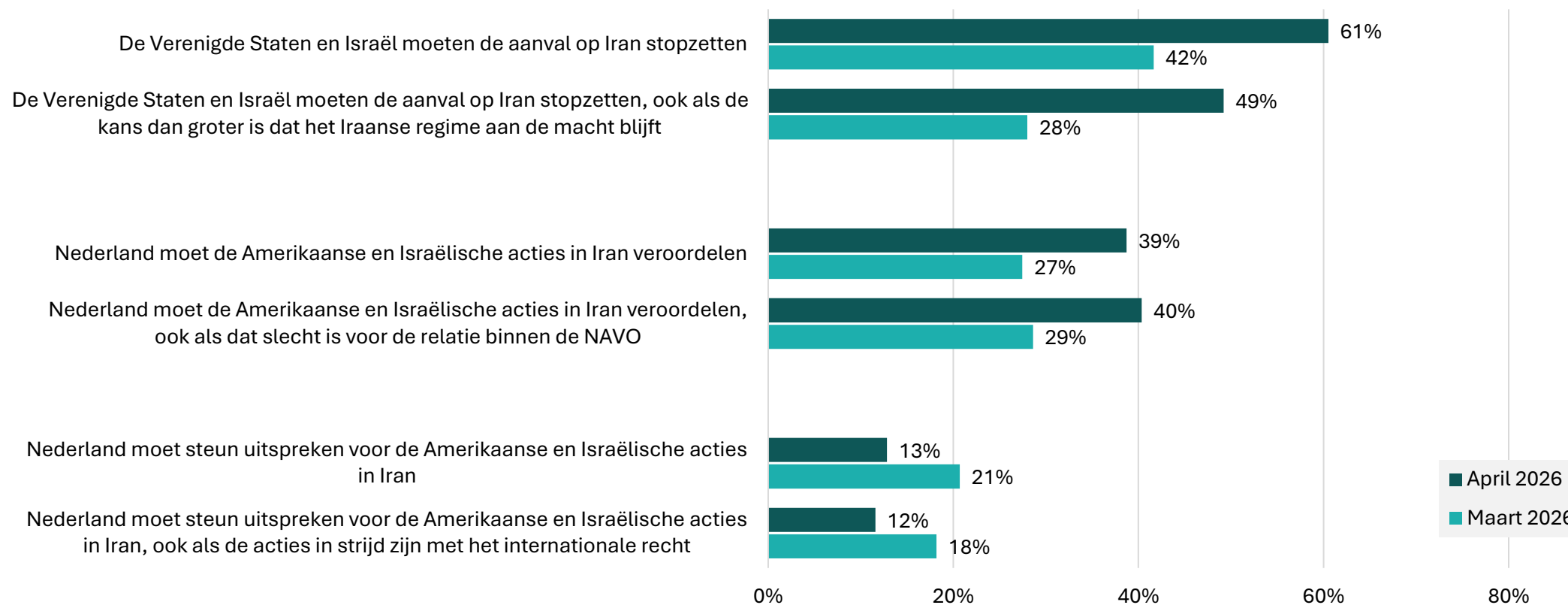
'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Basis: allen, in split-run: helft steekproef kreeg basisstelling, andere helft kreeg stelling met gevolg.

Aandeel dat aanvallen op Iran wil veroordelen en stoppen, nam toe sinds maart

Figuur 3: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran

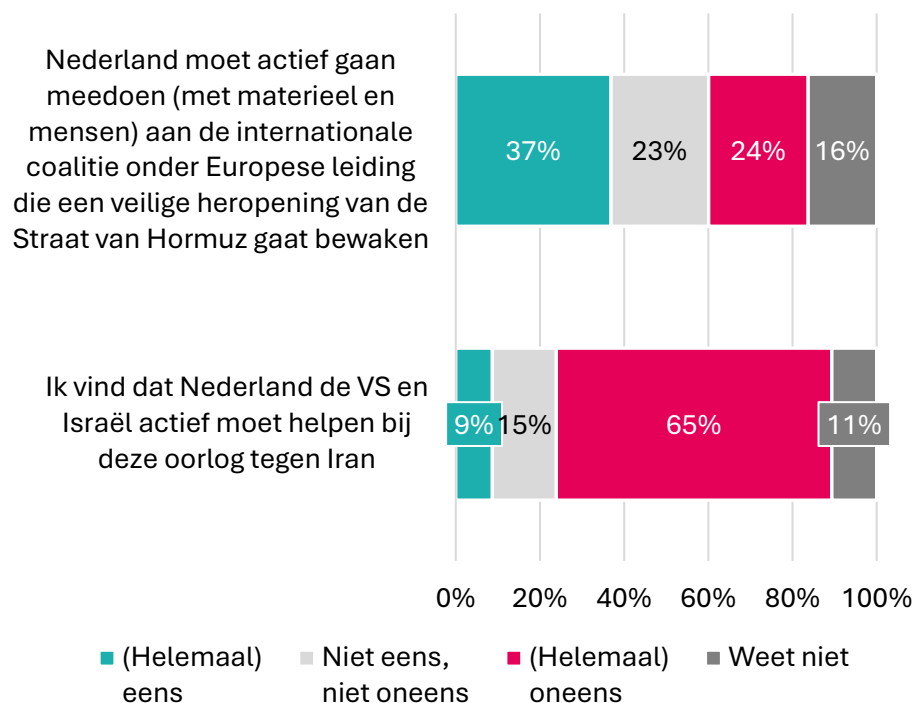
'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Getoond in figuur: alleen % (helemaal) eens. Basis: allen, stellingen in split-run voorgelegd.

Derde vindt dat NL moet meedoen aan internationale coalitie voor Straat van Hormuz, steun hoogst onder kiezers JA21 en VVD

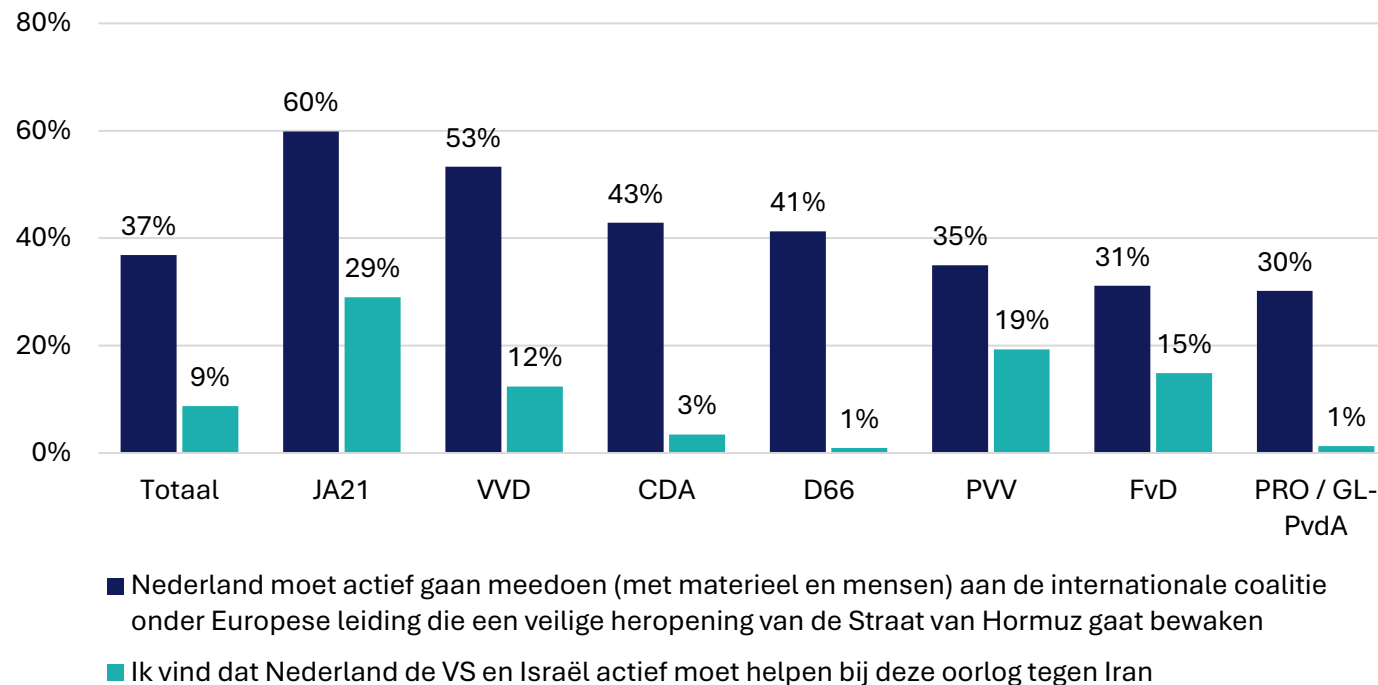
Figuur 4: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran

'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Basis: allen (n = 2.064).

Figuur 5: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran, naar huidige politieke voorkeur

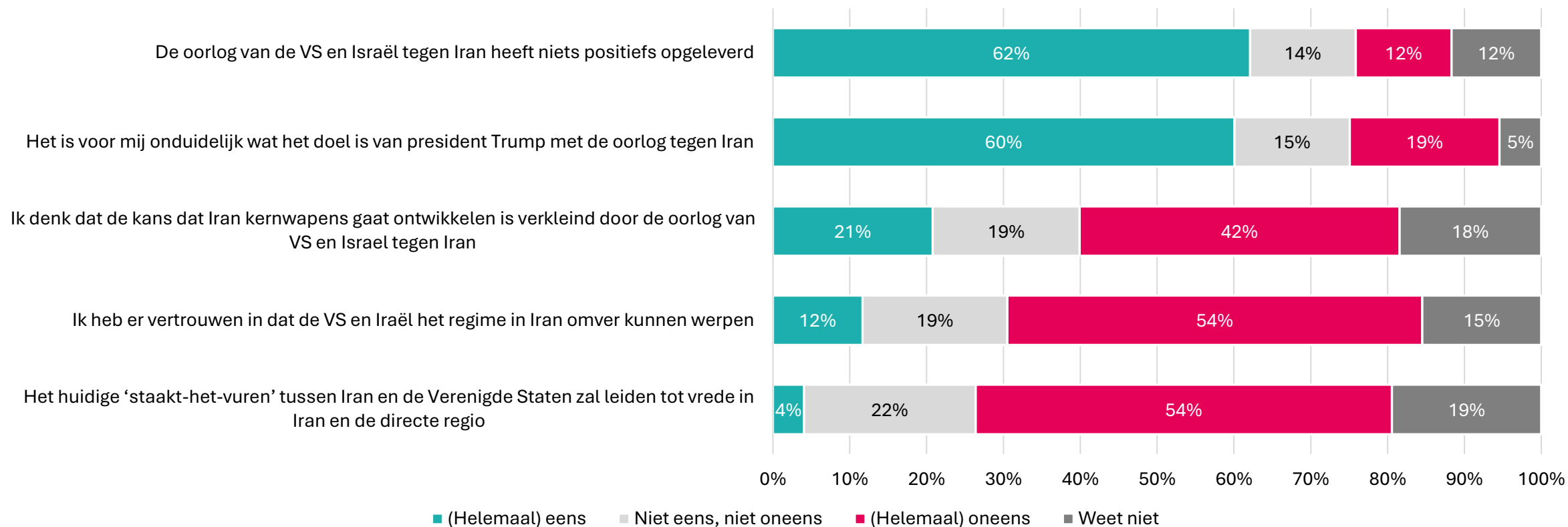
'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Basis: allen (n = 2.064). Getoond in figuur: alleen % (helemaal) eens.

Pessimisme overheerst: slechts 4 procent denkt dat staakt-het-vuren tot vrede zal leiden

Figuur 6: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran

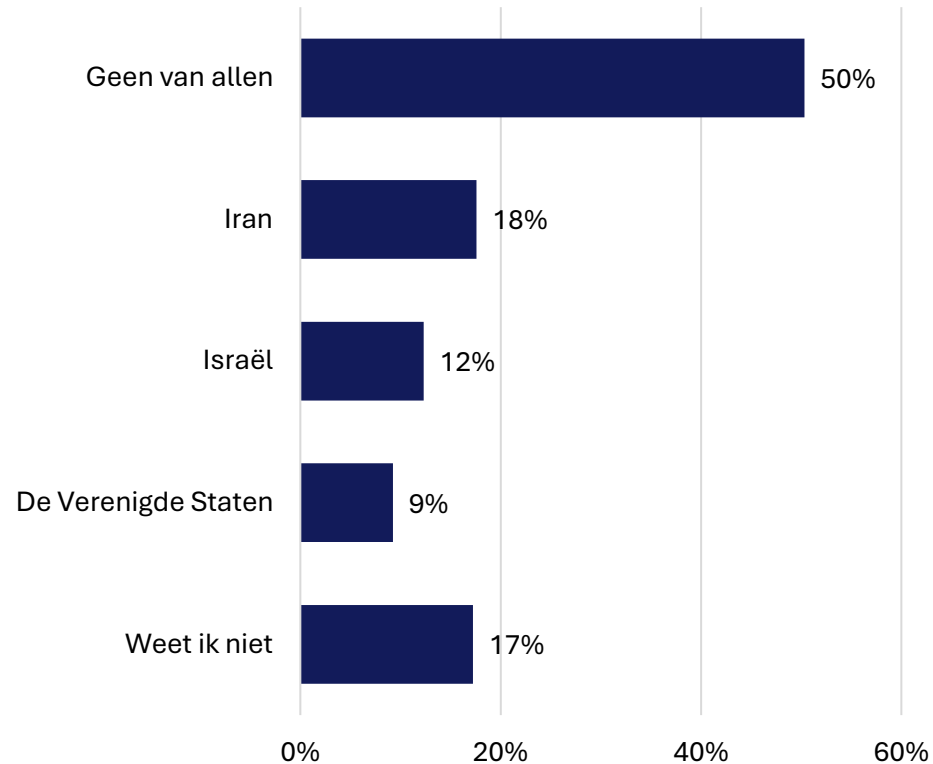
'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Getoond in figuur: alleen % (helemaal) eens. Basis: allen (n = 2.064).

Eén op twee: 'oorlog kent alleen maar verliezers'

Figuur 7: Wie is er volgens u, tot nu toe, sterker uit de oorlog tussen de VS/ Israël tegen Iran gekomen?

Meerdere antwoorden mogelijk. Basis: allen (n = 2.064).

De verschillen naar politieke voorkeur zijn beperkt: kiezers van alle partijen denken dat 'geen van alle' landen sterker uit de oorlog komt. Kiezers van rechts-conservatieve partijen (PVV, JA21, FvD) denken relatief vaak dat de VS sterker uit de oorlog is gekomen, tot nu toe. Links-progressieve kiezers zeggen dat juist vaker van Iran en Israël.

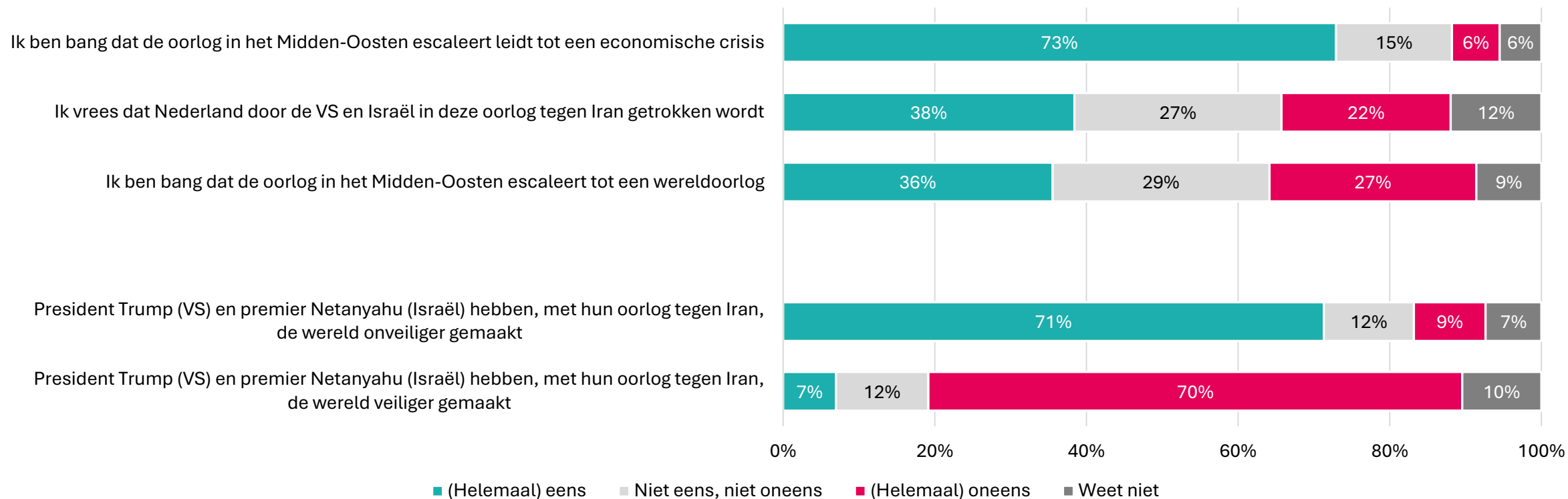
Ter illustratie, onder GL-PvdA/PRO-kiezers denkt 4 procent dat de VS profiteert, 18 procent denkt dat over Israël en 25 procent over Iran.

Voor PVV is dat respectievelijk: 21 procent, 14 procent, 6 procent.

Breed gedeelde zorg dat oorlog leidt tot economische crisis

Figuur 8: Stellingen over oorlog van VS en Israël tegen Iran

'In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?' Getoond in figuur: alleen % (helemaal) eens. Basis: allen, laatste 2 stellingen in split-run.

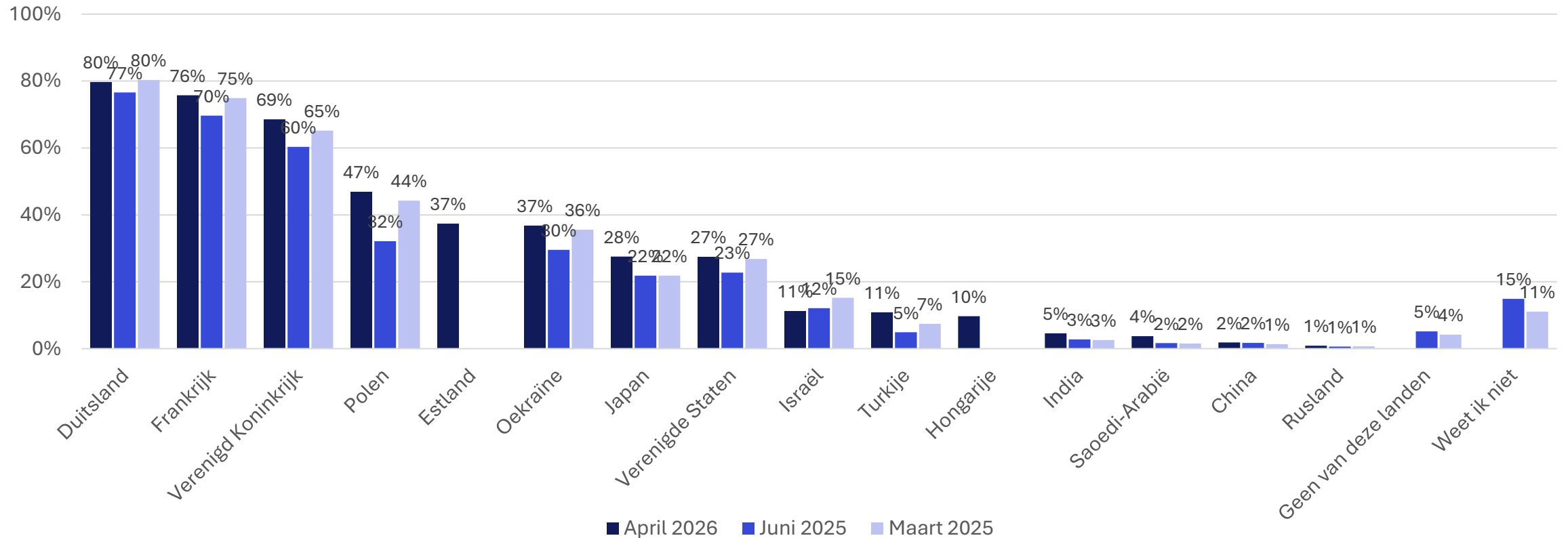
NAVO & BONDGENOOTSCHAPPEN

2

Kwart ziet VS als bondgenoot, stabiel sinds voorjaar 2025

Figuur 9: Welke landen beschouwt u als bondgenoten van Nederland?

Basis: allen (n = 2.064 in April 2026).

Vertrouwen in de NAVO schommelt tussen 40 en 50 procent

Tabel 1: Hoeveel vertrouwen heeft u in de volgende instellingen, organisaties of groepen?

Basis: allen (n = 2.064). Getoond in tabel: alleen % heel veel vertrouwen + tamelijk veel vertrouwen.

	juni 2025	januari 2026	maart 2026	april 2026
Uw gemeente	58%	59%	56%	57%
NAVO	51%	43%	50%	44%
De Europese Unie	42%	39%	40%	39%
De Nederlandse overheid als geheel	31%	37%	39%	36%

ONDERZOEKS- VERANTWOORDING

3

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek vond plaats van vrijdag 10 april t/m maandag 13 april 2026 (tot 9:00 uur). Er was geen opdrachtgever, Ipsos I&O voerde dit onderzoek op eigen initiatief uit.

In totaal werkten 2.064 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. Een deel (n = 199) deed mee via PanelClix. Dit zijn voornamelijk jongeren, lager opgeleiden en respondenten met een niet-westerse achtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

Ipsos I&O

Ipsos I&O komt voort uit het samengaan van I&O Research en Ipsos.

Ipsos I&O is het grootste onderzoeksbureau van Nederland (volgens het Trendrapport Data & Insights Network, 2024). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies.

Ipsos I&O Publiek werkt voor overheids- en non-profitorganisaties. Ipsos I&O is lid van het Data & Insights Network (D&IN) en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Ipsos I&O is ISO 9001-, ISO 20252-, ISO 27001-, ISO 27701- en NEN-5710 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

Rapportnummer

2026/74

Datum

17 april 2026

Auteurs

Maartje van de Koppel
Peter Kanne

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.